

Esimerkki: Pino 1(3)

```
/** Pino on alkiokokielma, joka noudattaa
 * LIFO-käyttötymistä.
 */
public interface Pino<T> {
    /**-- Havainnointioperaatiot
     ** Palauttaa alkioiden määrän.
     * @.pre true
     * @.post RESULT ==
     * (pinossa olevien alkioiden lukumäärä)
     */
    public int annaKoko();

    /** Palauttaa pinoon päällimmäisen alkion.
     * @.pre !onTyhjä()
     * @.post RESULT == (pinoon päällimmäinen alkio)
     */
    public T päällimmäinen();
}
```

Esimerkki: Pino 2(3)

```
/** Palauttaa pinoon alimmaisat alkiot.
 * @.pre !onTyhjä()
 * @.post RESULT == (pinoon alimmaisat alkiot pinona)
 */
public Pino<T> alimmaisat();

/** Tarkistaa onko pino tyhjä.
 * @.pre true
 * @.post RESULT == (annaKoko() == 0)
 */
public boolean onTyhjä();

/** Tarkistaa onko pino täysi.
 * @.pre true
 * @.post RESULT == (pinoon mahtuu vielä alkiota)
 */
public boolean onTäysi();
}
```

Esimerkki: Pino 3(3)

```
/**-- Muutosoperaatiot
 ** Lisää alkion pinoon päälle.
 * @.pre !onTäysi()
 * @.post OLD(this).equals(this.alimmaisat()) &
 * (päällimmäinen() == alkio)
 */
public void lisää(T alkio);

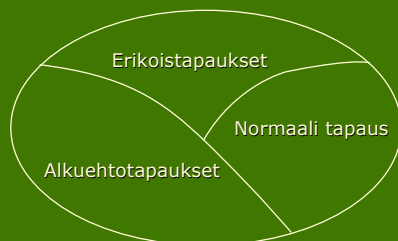
/** Poistaa pinoon päällimmäisen alkion.
 * @.pre !onTyhjä()
 * @.post this.equals(OLD(this).alimmaisat())
 */
public void poista();

/** Tyhjentää pinoon.
 * @.pre true
 * @.post onTyhjä()
 */
public void tyhjennä();
}
```

Erikoistilanteiden hallinta

- Rutiini matemaattisena funktiona
 - määrittelyjoukko (*domain*) D
 - arvojoukko (*range*) R
- Rutiini on kuvaus $f : D \rightarrow R$
- Esimerkkejä:
 - itseisarvo: $D = \mathbf{R}, R = \mathbf{R}_+$
 - kokonaislukujakolasku: $D = \mathbf{Z} \times \mathbf{Z}, R = \mathbf{Z}$

Määrittelyjoukon jako eri osiin

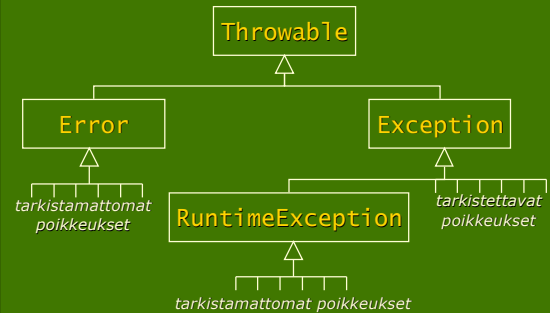
Erikoistilanteesta tiedottaminen

- Poikkeuksen nostaminen
 - tarkistettavat poikkeukset
 - tarkistamattomat poikkeukset
- Viittaustyyppisen parametrin kautta
- Toimittajaluokan attribuutin kautta
- Globaalia tietoa sisältävän olion kautta
- Palauttamalla tieto normaalitapauksen tapaan

Nyrkkisääntö erikoistilanteiden käsittelyyn

1. Siirrä erikoistilanne alkuheitoon, mikäli se asiakkaan kannalta selkeää ja ymmärrettävää.
2. Mikäli sääntö 1 ei toimi, erikoistilanteet hoidetaan käsiteltävillä poikkeuksilla, jolloin asiakas pakotetaan ottamaan niihin kantaa.
3. Mikäli säännöt 1 ja 2 eivät toimi, hoidetaan erikoistilanne muulla tavoin.

Javan poikkeushierarkia

Tarkistamattomat poikkeus (unchecked exception)

- Ei tarvitse esitellä signatuurissa
- Ei yleensä napata kiinni
- **Error**: vakavat virheet
- **RuntimeException**: ajoaikainen virhe

Tarkistettava poikkeus (checked exception)

- Esiteltävä signatuurissa
- Otettava aina eksplisiittisesti kantaa
 - nappaa kiinni
 - päästä eteenpäin
- Periytyvät **Exception**-luokasta

Esimerkki poikkeusten käytöstä

```
/** Palauttaa taulukon minimialkion.
 * @pre true
 * @post FORALL(a : taulu; RESULT <= a)
 * @throws NullPointerException
 *         Nostetaan jos taulu == null.
 * @throws TyhjäTaulukkoPoikkeus
 *         Nostetaan jos taulu.length == 0.
 */
public static int minimi(int[] taulu)
    throws NullPointerException, TyhjäTaulukkoPoikkeus {
    try {
        int pienin = taulu[0];
        for (int i = 1; i < taulu.length; i++)
            if (taulu[i] < pienin) pienin = taulu[i];
        return pienin;
    } catch (IndexOutOfBoundsException e) {
        throw new TyhjäTaulukkoPoikkeus("tyhjä taulu");
    }
}
```